

Oikeusministeriö
Kansliapäällikkö Kirsti Rissanen

Kauppa- ja teollisuusministeriö
Kansliapäällikkö Erkki Virtanen

Asia: Pohjoismaisten teollisoikeudellisten yhdistysten päätöslauselmat

Suomen Teollisoikeudellisen Yhdistyksen hallitus haluaa saattaa oikeusministeriön sekä kauppa- ja teollisuusministeriön tietoon NIR-päätöslauselmat (liite 1), jotka on hyväksytty 13.6.2006 pohjoismaisten teollisoikeudellisten yhdistysten IXXXX NIR-kokouksessa. Päätöslauselmien tarkoituksena on kiinnittää pohjoismaisten viranomaisten huomiota pohjoismaisen yhteistyön tärkeyteen.

Pohjoismaiset teollisoikeudelliset yhdistykset toivovat, että erityisesti EU-asioiden valmistelussa ja direktiivien kansallisessa voimaansaattamisessa tehtäisiin tiiviimpää pohjoismaista yhteistyötä. Yhteisellä pohjoismaisella näkemyksellä on erityistä painoarvoa laajentuneessa EU:ssa. Pohjoismaiset näkemykset otetaan paremmin huomioon immateriaalioikeudellisten asioiden valmistelussa, mikäli kansalliset kannat ovat yhteneväisiä ja hyvin perusteltuja. Kansallisten näkemysten koordinoitua puolestaan helpottaa se, että pohjoismaiset immateriaalioikeuslainsäädännöt perustuvat pohjoismaiseen yhteistyöhön.

Pohjoismaat muodostavat lainsäädännölliseltä ja yhteiskunnalliselta rakenteeltaan yhtenäisen markkina-alueen. Suomen Teollisoikeudellinen yhdistys pitää tärkeänä, että yhteisesti valmistellut pohjoismaiset lainsäädännöt säilytetään yhtenäisinä myös tulevissa lainsäädäntövalmisteluissa. Yhtenäinen pohjoismainen säädöspohja on myös omiaan lisäämään pohjoismaisten tuomioistuimien ennakkopäätösten tulkinta-arvoa muissa maissa. Immateriaalioikeuden alueella oikeuskäytäntöä on suhteellisen vähän verrattuna immateriaalioikeuksien taloudelliseen merkitykseen yritystoiminnassa.

Tiiviin yhteistyön tekeminen on myös suomalaisten yritysten etujen mukaista. Yhä useammat yritykset toimivat pohjoismaisilla markkinoilla, jolloin lainsäädäntöjen ja sovellettavien menettelytapojen yhtenäisyys helpottaa huomattavasti yritysten toimintaa.

Suomen Teollisoikeudellinen Yhdistys toivoo, että ministeriöt kiinnittäisivät huomiota päätöslauselmissa ehdotettuihin pohjoismaista yhteistyötä koskeviin toimenpiteisiin.

Helsingissä 19.12.2006

Eeva Hakoranta

Suomen Teollisoikeudellisen Yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja

Tiedoksi:

Ylijohtaja Pekka Nurmi, oikeusministeriö

Hallitusneuvos Marja-Leena Rinkineva, kauppa- ja teollisuusministeriö

Liite 1

Päätöslauselma lisääntyneestä pohjoismaisesta yhteistyöstä NIR-yhdistyksen ja pohjoismaisten viranomaisten välillä

Pohjoismaiden immateriaalioikeudelliset yhdistykset¹ ovat IIXXX kokouksessaan Skagenissa 13. kesäkuuta tehneet seuraavan päätöslauselman pitäen silmällä tarvetta viranomaiskontaktien vahvistamiseksi, kansainvälistä kehitystä ja tarvetta pohjoismaisen kannan koordinoimiseksi relevanteilla aloilla:

- 1) Pohjoismainen immateriaalioikeudellinen lainsäädäntö on pitkälti yhtenäinen ja juontaa juurensa samoista näkökohdista ja ajattelutavoista, sillä se on saanut alkunsa pohjoismaisesta yhteistyöstä;
- 2) Yhtenäinen lainsäädäntö on olennainen toimintaedellytys pohjoismaiselle elinkeinoelämälle, koska Pohjoismaat ovat luonnollinen ja tärkeä vientimarkkina-alue, erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille;
- 3) Oikeustieteilijöiden ja immateriaalioikeudellista konsultointia harjoittavien tahojen piiri on Pohjoismaissa suhteellisen pieni;
- 4) Sen vuoksi on tärkeää, että pohjoismaiset teollisuuden ja immateriaalioikeuden alalla toimivat konsultit ja oikeustieteilijät voivat kokoontua kehittämään ideoita ja pohtimaan ajankohtaisia oikeuskysymyksiä ja oikeudellisia uudistuksia yhdessä muiden pohjoismaisten kollegoiden kanssa. Kun keskustelun pohjana ovat yhteiset oikeudelliset lähtökohdat ja ajattelutavat mutta erilaiset käytännön kokemukset, keskustelut laajenevat suppeaa kansallista tasoa suuremmalle piirille;
- 5) Pohjoismaiset intressitahot pitävät erittäin tärkeänä, että tulevat olennaiset tai systemaattiset immateriaalioikeudelliset lainsäädäntömuutokset Pohjoismaissa toteutettaisiin siten, hankkeista tiedotetaan toimivaltaisista pohjoismaisista viranomaisista, jotta heillä olisi mahdollisuus seurata hankkeiden etenemistä ja ottaa kantaa sellaisiin kysymyksiin, jotka sisältävät Pohjoismaille yhteisiä kiinnostuksen kohteita;

¹ Foreningen Industriel Retsbeskyttelse, Suomen Teollisoikeudellinen Yhdistys r.y. – Finska Föreningen för Industriellt Rättskydd r.f., Norsk Forening for Industriell Rettsbeskyttelse, Svenska Föreningen för Industriellt Rättskydd ja islantilainen yhdistys SVESI (Samtök um vernd eignaréttinda á svidi idnadar).

- 6) Keskeinen merkitys on niin ikään sillä, että immateriaalioikeuden alalla varmistetaan lainmuutosten ja uusien säännösten yhteensopivuus ja entistä parempi koordinointi EU-oikeuden tasolla tai muulla relevantilla kansainvälisellä tasolla;
- 7) Sama koskee myös muun muassa sellaisten EY-tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ennakkopäätösten identifioimista, jotka ovat periaatteellisesti tärkeitä ja joihin liittyy erityisiä pohjoismaisia näkökulmia ja periaatteita, joiden edistäminen menestyksellisesti vaikuttaa mahdolliselta. Tällaisissa tapauksissa eri pohjoismaiden viranomaisten tulisi koordinoida toiminta;
- 8) On tärkeää, että immateriaalioikeudellisesta lainsäädännöstä vastaavat Pohjoismaiden viranomaiset jo nyt tiedottavat toisilleen kansallisista hankkeista ja keskustelevat EU-oikeudellisista tai muista kansainvälisistä kysymyksistä tavoitteenaan pohjoismaisten näkökantojen koordinointi;
- 9) Tarpeellisen vuoropuhelun varmistamiseksi viranomaisten, lain soveltajien ja tiedeyhteisön välillä on kuitenkin toivottavaa, että viranomaisedustajien sekä NIR -jäsenyhdistysten välille muodostuisi verkosto. Näin voitaisiin aikaisessa vaiheessa turvata pohjoismaiden yhteisen mielenkiinnon kohteena olevien IPR -kysymysten tunnistaminen ja näkökantojen yhteensovittaminen, eteenpäin vieminen ja huomioon ottaminen sellaisten rinnakkaisien ja koordinoitujen hankkeiden puitteissa, joilla pyritään vaikuttamaan niin kansainväliseen kehitykseen, EU-lainsäädäntöön ja EY-tuomioistuimeen kuin näiden toteuttamiseen kansallisessa oikeudessa;
- 10) On niin ikään toivottavaa, että tämän yhteistyön rajoissa turvataan nopea tieto mahdollisista tulevista kansallisista lainsäädäntöhankkeista tai muista mielenkiinnon kohteista, vaikkeivät ne suoraan aiheutuisi EU:n tai muusta kansainvälisestä toiminnasta;
- 11) Periaatteellisesti merkittävämpien lainsäädäntöhankkeiden osalta, etenkin immateriaalioikeuden ydinalueella, kuten patentti- ja tavaramerkkioikeudessa, olisi toivottavaa, että lisääntynyt yhteistyö johtaisi lainsäädäntötyön järjestämiseen siten, että rinnakkainen ja koordinoitu oikeuskehitys turvataisiin myös tulevaisuudessa, esimerkiksi – ja mielellään – yhteisinä Pohjoismaisina selvityksinä sekä komissiotyöskentelynä, mutta myös erilaisen epävirallisen asiantuntijayhteistyön sekä tiedon ja mielipiteiden vaihdon muodossa, erityisesti lainuudistushankkeiden varhaisessa vaiheessa;
- 12) Turvatakseen, että tiedonvirta koordinoidaan yhteistyöverkostossa, olisi toivottavaa, että asianomaiset viranomaiset nimeävät yhteyshenkilön organisaatiostaan;

13) Ne aiheet, jotka Skagenin kokouksessa erityisesti aiheuttivat keskustelua yllämainitusta tarpeesta parantaa koordinoitua pohjoismaisen yhteistyöverkoston puitteissa, olivat immateriaalioikeudellinen prosessi (muun muassa erityistuomioistuimet ja EPLA) ja mahdollisuus muuttaa patenttivaatimuksia patentin myöntämisen jälkeen (varsinkin kolmannen henkilön mahdollisuus vaatia uudelleen käsittelyä sekä tuomioistuimen mahdollisuus tehdä muutoksia).